

När du är som bäst

Beskriv ett tillfälle när du har gjort något riktigt bra, kanske när du gjorde något positivt för någon annan som den personen inte förväntade sig. Eller ett tillfälle när du använt en särskild talang du har, skapat något kreativt eller byggt något.

Hur kände du den dagen du gjorde det där?

Vilken personlig styrka var det du använde till den här prestationen?

Tänk på den tid, ansträngning och kreativitet som ligger bakom en sådan prestation ... Vad kan du vara stolt över?

Karaktärsstyrkor

Kreativitet	Ser saker på nya sätt, tänker annorlunda och har unika idéer.
Nyfikenhet	Intresserad av att upptäcka och utforska.
Lärande och kunskapsörst	Tycker om att lära nytt och att bli duktig på saker för lärandets skull.
Omdöme, kritiskt tänkande och öppenhet	Drar inte snabba slutsatser och tänker igenom saker.
Perspektiv	Kan se fler sidor av en händelse. Kan ge goda råd till andra.
Ärlighet	Säger sanningen och låtsas inte vara någon annan än hen är.
Tapperhet (mod)	Står upp för vad som är rätt (rättvist) och står upp mot hot.
Uthållighet	Jobbar hårt och tycker om att slutföra saker.
Entusiasm	Energirik och drivs av entusiasm.
Vänlighet	Gör goda gärningar och hjälper andra, tar hand om andra.
Kärlek	Värderar och vårdar goda relationer med andra.
Social intelligens	Kan läsa av och förstå andra människors känslor och beteenden.
Rättvisa	Behandlar människor lika, ger alla en chans.

Kopiering tillåten!

Övningsmaterial tillhörande boken *Resiliens i skolan*, ISBN 978-91-27-46066-9
Kristina Bähr och Natur & Kultur, Stockholm 2022

Ledarskap	Organiserar, uppmuntrar andra, får andra att känna sig viktiga.
Samarbete, lojalitet och laganda	Jobbar bra tillsammans med andra, är lojal, bidrar till gruppen.
Förlåtelse	Ger människor en andra chans när de gjort något fel. Tror på förlåtelse.
Anspråkslöshet och ödmjukhet	Låter prestationer tala för sig själva, söker inte uppmärksamhet.
Eftertänksamhet	Fattar beslut efter noga övervägande för att slippa ändra sig senare.
Självbehärskning och självkontroll	Har kontroll på emotioner, begär och beteenden.
Uppskattning av skönhet och storhet	Ser och noterar det vackra och speciella i om världen (konst, natur, förmågor).
Tacksamhet	Tacksam för saker som händer. Tar inte saker för givna.
Hopp	Tror att bra saker ska hända i framtiden, arbetar för att det ska ske.
Humor och lekfullhet	Tycker om att skratta, skämta och få andra människor att le/skratta.
Andlighet, känsla av syfte och tro	Upplever ett större syfte och mening med saker/livet.

(Översättning enligt VIA Character Strengths Profile.)

Vattenytan

Vad påverkar välmående och balansen i livet för dig?

Skriv in sådant du har märkt kan påverka ditt välmående i vardagen, så som sömn, relationer, mat, musik, motion eller annat du kan komma på.

Saker som påverkar mitt välmående negativt och får mig att må sämre

Saker som påverkar mitt välmående positivt och får mig att må bättre

Kopiering tillåten!

Övningsmaterial tillhörande boken *Resiliens i skolan*, ISBN 978-91-27-46066-9
Kristina Bähr och Natur & Kultur, Stockholm 2022

Konfidentialitet

Vad är konfidentialitet?

Hur kommer jag att bidra till konfidentialiteten, och hålla det vi berättar i den här utbildningen för mig själv?

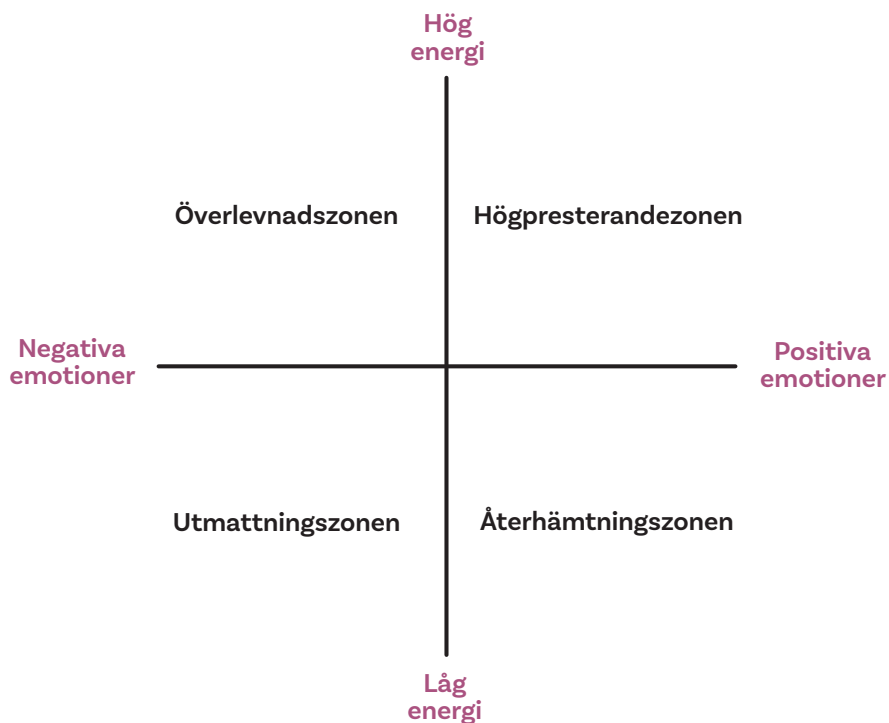

Känslokompassen

(inkl. kort)

På nok.se/resiliensiskolan kan du skriva ut känslkortet för att göra övningen Känslkompassen med dina elever.

Engagerad

Kopiering tillåten!
Övningsmaterial tillhörande boken Resiliens i skolan, ISBN 978-91-27-46066-9
Kristina Bähr och Natur & Kultur, Stockholm 2022

Defensiv

Kopiering tillåten!
Övningsmaterial tillhörande boken Resiliens i skolan, ISBN 978-91-27-46066-9
Kristina Bähr och Natur & Kultur, Stockholm 2022

Lugn

Kopiering tillåten!
Övningsmaterial tillhörande boken Resiliens i skolan, ISBN 978-91-27-46066-9
Kristina Bähr och Natur & Kultur, Stockholm 2022

Irriterad

Kopiering tillåten!
Övningsmaterial tillhörande boken Resiliens i skolan, ISBN 978-91-27-46066-9
Kristina Bähr och Natur & Kultur, Stockholm 2022

**Positiva
emotioner**

Kopiering tillåten!
Övningsmaterial tillhörande boken Resiliens i skolan, ISBN 978-91-27-46066-9
Kristina Bähr och Natur & Kultur, Stockholm 2022

Låg energi

Kopiering tillåten!
Övningsmaterial tillhörande boken Resiliens i skolan, ISBN 978-91-27-46066-9
Kristina Bähr och Natur & Kultur, Stockholm 2022

Tacksamhetsbesök

Människor som har varit särskilt snälla eller hjälpsamma mot mig:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Jag kommer att besöka: _____

Datum: _____ Tid: _____

Berätta för personen att du vill träffas och umgås med hen. Berätta inte om tacksamhetsbrevet före besöket. För att tacksamhetsbesöket ska fungera riktigt bra, kom ihåg att ta med brevet, läs högt och långsamt för personen och håll ögonkontakt om det går.

Skriv ditt brev här nedanför om du vill.

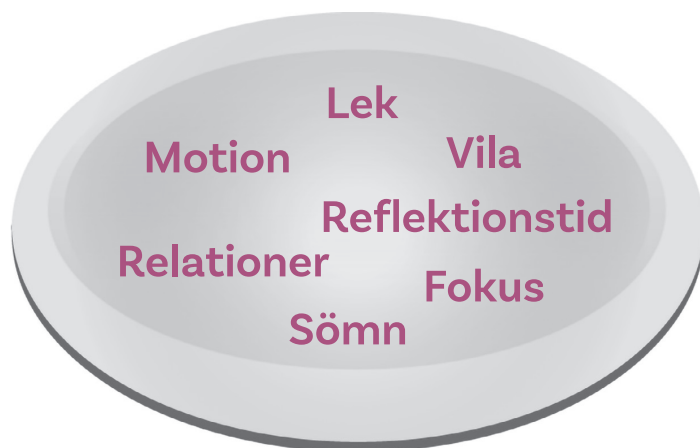

Hälsotalriksmodellen

Hälsotalriksmodellen är en symbolisk bild som kan hjälpa dig att balansera de olika delar som bidrar till hälsa och välmående. Det finns inga exakta angivelser om hur mycket du som individ behöver vila, lära, tänka eller leka., men Hälsotalriksmodellen kan hjälpa dig att reflektera över om du har balans mellan de olika delarna och att försäkra dig om att alla delar får tillräckligt utrymme under en vanlig vecka.

Förslag på goda gärningar

Dag i veckan: _____ Datum: _____

1.

2.

3.

4.

5.

Tankefällor

Vi kan alla fastna i tankefällor. Sannolikheten för att vi gör det ökar vid stress och när vi inte förstår vad som har hänt. Det blir lätt en negativ spiral, eftersom tankefällor ofta hindrar oss från att se det större sammanhanget.

- Snabba slutsatser
- "Alltid"-fällan
- Tunnelseendefällan
- Förstoring av problemet
- "Mitt, mitt, mitt" fel
- "Ditt, ditt, ditt" fel
- Tankeläsningfällan

Egna anteckningar:

Utmana tankefällor

Tankefälla

Kontrollfrågor

Snabba slutsatser	Sakta ner. Ställ fler frågor. Finns det bevis?
Alltid	Det finns inget som <i>alltid</i> är på samma sätt. Allt förändras. Vilka undantag finns? Vad kan jag påverka och vad kan förändras?
Tunnelseende	Vad är det för information jag missar när jag fokuserar alltför mycket och bara ser detaljerna?
Förstoringsfällan	Vad var det som gick bra här? Finns det andra saker som inte är dåliga i den här situationen?
Jag, jag, jag	Titta utanför dig själv! Finns det andra personer eller omständigheter som påverkade det som hände?
De, de, de	Titta inåt! Vilken roll hade jag i det som hände?
Tankeläsningfällan	Var jag tydlig med vad jag ville? Visste jag och kunde jag förstå vad andra ville? Har jag sagt vad jag vill? Har jag bett om information? Stå upp för dig själv – säg vad du tycker.

ABC – Activating event, Belief, Consequence

Activating event = situation eller händelse

Belief = antagande eller tolkning

Consequence = konsekvens

Situation eller tolkning

Reaktion/konsekvens

Jag har förlorat något	→	Nedstämdhet/drar mig undan
Något farligt kommer att hända/har hänt	→	Oro eller ångest
Jag har blivit skadad (kränkt)	→	Ilcka eller aggression
Jag har orsakat skada	→	Skuld och återgäldande
Negativ jämförelse	→	Genans eller vill gömma sig

Övning

Du får inte svar på ett sms från din kompis.
Vad tänker eller känner du?

Vad gör du?

Du får sämre resultat på provet än du trodde att du skulle få.

Vad tänker eller känner du?

Vad gör du?

Eget exempel

Vad tänker eller känner du?

Vad gör du?

Värsta-bästa-troliga scenarion

Det värsta som kan hända	Det som troligen kommer att hända	Det bästa som kan hända

Mina styrkor

Karaktärsstyrka: _____

Nytt sätt att använda styrkan på:

Utvärdering: Så kändes det att använda styrkan på nytt sätt:

Njut av känslan

Genom att berätta eller skriva om en positiv upplevelse kan vi "dra ut på" ögonblicket och förlänga tiden vi kan njuta av det. Hur påverkades du av att behålla eller spara på en känsla, att njuta av känslan lite extra? Skriv nedan.

Att be om något – eller säga nej

Hur viktigt är det för dig att hålla fast vid din ståndpunkt, det du tycker?
Hur mycket intensitet (kraft) vill du använda?

I listan nedan är exempel ordnade från låg intensitet till hög intensitet. Med *låg intensitet* menas att du är väldigt flexibel och accepterar situationen som den är. Men *hög intensitet* menas att du behöver använda alla dina färdigheter för att få din vilja igenom.

Låg intensitet (ge efter, släppa taget)

Att be om något

Att säga "nej"

Be inte om något, antyd inte.	1	Gör som den andra vill utan att hen ber dig göra det.
Antyd indirekt, acceptera ett nej.	2	Gör det med glädje och med jämnmod.
Antyd direkt, acceptera ett nej.	3	Gör det även om du gör det utan glädje.
Be om något försiktigt, acceptera ett nej.	4	Gör det men visa att du helst inte vill.
Be om något artigt, acceptera ett nej.	5	Säg att du helst inte vill, men gör det för att vara tillmötesgående.
Be om något bestämt, acceptera ett nej.	6	Säg nej bestämt men ändra dig sedan.
Be om något bestämt, protestera mot ett nej.	7	Säg nej bestämt och vägra att säga ja.
Kräv bestämt, protestera mot ett nej.	8	Säg nej mycket bestämt och vägra att säga ja.
Kräv mycket bestämt, insistera, förhandla, fortsätta att försöka.	9	Säg nej mycket bestämt, vägra, förhandla, fortsätta att försöka.
Kräv och vägra acceptera ett nej.	10	Gör det inte.

Hög intensitet (hålla fast sin ståndpunkt)

Ur Dialektisk beteendeterapi: Arbetsblad för färdighetsträning (2:a utg.),
av Marsha M. Linehan (Natur & Kultur).

Uttrycka sina behov och prata för sin sak

**Välj en situation när du kan träna på att uttrycka dina behov
och prata för din sak.**

Vad händer? (Vem gjorde vad? Beskriv problemet.)

Vad ville du ha av den andra personen?

Skriv nu ner exakt hur du kan använda verktyget.

Beskriv (situationen – bara fakta)

Uttryck dig

Förstärk/hävda dig

Förklara följder

Fokus/var närvarande

Upptred säkert

Förhandla

Goda relationer

- Var vänlig
- Visa dig intresserad
- Validera (bekräfta)
- Var lätttsam

Var vänlig

Visa dig intresserad

Validera (bekräfta)

Var lätttsam

Active Constructive Responding

Positiv händelse som berättas	Berättas av	Mitt svar (muntligt)	Typ av svar Aktivt/ passivt Konstruktivt/ destruktivt	Den andres reaktion på mitt svar	Vad jag kunde sagt och gjort annorlunda

Fortsätt gärna med fler exempel!

Validera

Att validera är att visa i ord och handling att du förstår (respekterar) den andras känslor och tankar kring en situation, att du ser den andra personens synvinkel och talar och agerar utifrån det. Att validera är inte detsamma som att hålla med, du behöver inte tycka eller känna lika som den du validerar. Det handlar mer om att lyssna på den personens perspektiv.

Flera nivåer av validering

Vara uppmärksam	Titta intresserat på den andra personen i stället för att se uttråkad ut.
Spegla tillbaka	Upprepa muntligt vad den andra säger och gör, för att vara säker på att du har förstått exakt vad hen menar. Inga dömande ord eller tonfall!
”Läsa tankar”	Var uppmärksam på vad personen inte säger. Lägg märke till kroppsspråk, ansiktsuttryck och vad du redan vet om personen. Visa i ord eller handling att du förstår. Stäm av med en fråga: ”Jag hör att du säger att du är okej, men jag ser att du är ledsen. Har jag uppfattat rätt?”
Förstå	Försök förstå vad som ligger bakom den andres känslor och handlingar, mot bakgrund av vederbörandes erfarenheter, situation och/eller nuvarande mående och psykiska tillstånd.
Se det rimliga i personens känslor	Försök se hur personens känslor, tankar och handlingar är rimliga svar på den nuvarande situationen, eller hur de är förståeliga (går att förstå) när vi tänker oss in i den andres situation.
Uppträd jämlikt	Var dig själv! Försök varken ”höja upp” eller trycka ner den andra personen. Behandla hen som en jämlik, inte som en bräcklig eller inkompetent person.